

ОФІЦЕР УКРАЇНИ

ЖУРНАЛ АКАДЕМІЇ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК ІМ. ГЕТЬМАНА ПЕТРА САГАЙДАЧНОГО

№8 (45) 2014

83 ВИПУСКНИКИ АКАДЕМІЇ ВІДЗНАЧЕНІ ДЕРЖАВНИМИ НАГОРОДАМИ ЗА ОСОБИСТУ МУЖНІСТЬ І ГЕРОЇЗМ В ХОДІ АТО:

- орденом «Золота Зірка» Героя України – 1;*
- орденом Богдана Хмельницького I ступеня – 1;*
- орденом Богдана Хмельницького II ступеня – 1;*
- орденом Богдана Хмельницького III ступеня – 52;*
- орденом «За мужність» I ступеня – 1;*
- орденом «За мужність» III ступеня – 20;*
- медалю «За військову службу Україні» – 5;*
- медалю «За бездоганну службу» III ступеня – 2.*

ПЕРШОКУРСНИКИ - УЧАСНИКИ АТО, НАГОРОДЖЕНІ ОРДЕНОМ «ЗА МУЖНІСТЬ» III СТУПЕНЯ:

*молодший сержант Вадим МАСОВЕЦЬ – спеціалізація:
“Управління діями підрозділів артилерії”*

*молодший сержант Андрій ПЕЦ – спеціалізація:
«Управління діями підрозділів механізованих військ»*

*старший солдат Володимир СІРКІВ – спеціалізація:
“Комплекси, прилади та пристрої артилерійської розвідки”*

*старший солдат Андрій КОЗЛОВСЬКИЙ – спеціалізація:
“Комплекси, прилади та пристрої артилерійської розвідки”*

*солдат Андрій СЛОБОДЯНЮК – спеціалізація:
“Комплекси, прилади та пристрої артилерійської розвідки”.*

*«За виняткову мужність і героїзм,
виявлені у захисті територіальної цілісності
і незалежності України, жертвоне служіння
Українському народові постановляю:
присвоїти звання Герой України з врученням
ордена «Золота Зірка»
полковнику Гордійчуку Ігорю»*

Указ Президента України П. Порошенка від 21 жовтня 2014 року

Президент України Петро Порошенко відвідав у Головному військовому госпіталі колишнього першого заступника начальника Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сайгайдачного полковника Ігоря Гордійчука та вручив йому державні нагороди – Золоту Зірку Героя України та ордени Богдана Хмельницького II та III ступенів.

«Від імені всього українського народу дякую Вам за ті подвиги, які Ви зробили для захисту незалежності нашої держави, за мужність і відвагу, яку Ви продемонстрували, захищаючи Україну. Вами гордиться вся Україна. На Вашому прикладі будуть виховуватись покоління українських воїнів», – сказав Порошенко, звертаючись до Гордійчука.

Президент відзначив особливу мужність і звитягу, яку проявив Ігор Гордійчук – офіцер Головного командного центру Генерального штабу ЗС України – під час боїв за Савур-Могили. Він особисто очолював загін спецназу під час виконання завдань в тилу противника, одним з перших взяв Савур-Могили і протягом 12 діб разом з розвідниками утримував контроль над вершиною, відбиваючи шалені штурми бойовиків. Гордійчук неодноразово був контужений, але позицій не покинув. Він останнім залишив висоту та рейдовими діями по тилах противника вивів особовий склад з-під вогню. У ході стримування атак отримав тяжке поранення голови та 30 серпня без свідомості був доставлений до лікарні Дніпропетровська.

Порошенко доручив інформувати його особисто про стан здоров'я Героя.

**Міністр оборони України
генерал-полковник Степан ПОЛТОРАК:
«ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ, ЯКІ ВИЗНАЧИВ
ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ,
СПРИЯТИМУТЬ СТВОРЕННЮ
У НАЙБЛИЖЧІ ТЕРМІНИ ТАКИХ
ЗБРОЙНИХ СИЛ, ЯКИМИ ПИШАТИМЕТЬСЯ
НАРОД УКРАЇНИ»**

Президент України Петро Порошенко представив особовому складу Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України новопризначеного Міністра оборони України генерал-полковника Степана Полторака.

Звертаючись до присутніх, він зазначив, що новий глава оборонного відомства є досвідченим військовим, має заслужений авторитет серед військовослужбовців, від солдата до генерала, що йому належить виконати низку важливих завдань. Зокрема це стосується розробки нової оборонної стратегії, внесення змін до Воєнної доктрини і підготовки нової Державної програми розвитку Збройних Сил України.

– Це великий аванс і великий виклик, але я переконаний, що він витримає. Покладаюся на організаційний досвід генерала Полторака, його вміння розвивати логістику, організувати постачання і забезпечення бойових частин, – сказав Глава держави і додав. **– Війська мають бути забезпечені сучасними зразками високоточної зброї.**

Говорячи про переоснащення та посилення Збройних Сил України, Петро Порошенко наголосив на необхідності якомога швидшої розробки та уточнення державного оборонного замовлення з відповідними змінами бюджету на 2015 рік. Новопризначений міністр має ліквідувати всі бюрократичні перешкоди, які заважають Збройним Силам своєчасно отримувати необхідне забезпечення, активізувати співпрацю з волонтерами та налагодити

роботу з військкоматами, наголосив Президент. **«Військові комісари мають перестати бути символом корупції і стати символом героїзму. Тому військкоматами мають бути авторитетні військові, які набули досвіду під час АТО»,** – сказав Петро Порошенко.

Закінчуючи промову, він звернувся до присутніх зі словами: **«Кожен чесний і порядний офіцер знайде захист і підтримку в мене. Я не дозволю скривдити армію, але ми маємо будувати довіру народу до своєї армії».**

Генерал-полковник Степан Полторак у свою чергу подякував Президенту і народу України за довіру очолити військове відомство, яке сьогодні знаходиться у важкому і непростому стані ведення бойових дій, і зазначив, що чітко усвідомлює завдання, які поставив Глава держави перед ним та Міністерством оборони. **«Я пишаюся тим, що доля дала можливість мені очолити відомство, в якому працюють мужні, героїчні люди, на плечах яких сьогодні – основний тягар захисту держави».**

Міністр оборони звернувся до присутніх офіцерів і генералів із закликом говорити правду, щоб приймати правильні і швидкі рішення, бо від них залежить життя наших солдатів і офіцерів.

– Я переконаний у тому, що виконання завдань, які визначив Президент України, сприятимуть створенню у найближчі терміни Збройних Сил, якими пишатиметься народ України, – наголосив генерал-полковник Степан Полторак.

Сумнівів не виникало, що, перебуваючи з робочим візитом у Львові, Президент України Петро Порошенко обов'язково відвідає Академію сухопутних військ. Адже саме наш видовий навчальний заклад готує офіцерське поповнення для найчисельнішого виду Українського війська, яке щоразу доводить свою фаховість у Антитерористичній операції, що проходить на Сході України. Яку, до речі, у своїй промові перед особовим складом вишу очільник держави назвав «вітчизняною війною 2014 року».

Президент України — Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України Петро ПОРОШЕНКО:

«УКРАЇНСЬКЕ ВІЙСЬКО І НАДАЛІ ДЕМОНСТРУВАТИМЕ СВОЇ НАЙКРАЩІ ЯКОСТІ, А ДЕРЖАВА ЗБІЛЬШУВАТИМЕ ПІДТРИМКУ ОБОРОННОГО КОМПЛЕКСУ ТА ВІЙСЬКОВИХ»

Втім військові дії, за його словами, не привід відмовлятися від очікуваних українцями перетворень. «Війна не може бути вибаченням за те, що ми не будемо проводити реформ. Саме цій меті слугуватиме реалізація пакета реформ «Стратегія-2020» у сфері реформування національної безпеки й оборони держави. І вже до кінця року до Парламенту буде передано план, яким чином нам реформувати оборонний сектор, як підвищити ефективність Збройних Сил України і силових підрозділів, як зробити їх добре забезпеченими, мобільними та високооснащеними», – повідомив Президент.

На переконання Глави держави, необхідно змінювати застарілі підходи у підготовці Збройних Сил та використовувати нові методи, які застосовуються країнами НАТО. Саме для цього вже затверджені спеціальні програми підготовки та оснащення українських військових. Відзначив Порошенко і мужність та героїзм львівських бійців. «У підручники з військової справи увійдуть операції з оборони Луганського аеропорту бійцями 80 окремої аеромобільної бригади, де служать багато випускників Академії. Українські герої утримували позиції, знищували нападників аж доки не надійшов наказ відійти...»

Закінчення на стор. 6

Традиції українських десантників 80-ї, 79-ї, 95-ї і 25-ї бригад слугують прикладом того, як потрібно воювати і боронити нашу державу. Ніколи підрозділи українських десантників не відходили без наказу і зразково виконували завдання командування», – зазначив Порошенко.

Державні нагороди – ордени «За мужність» III ступеня – із рук Президента України отримали майбутні офіцери – активні учасники АТО молодший сержант Вадим Масовець та старший солдат Володимир Сірків.

Звертаючись до особового складу Академії, Петро Порошенко наголосив, що сьогодні Україна переживає найскладніший етап за роки своєї новітньої історії. «Український народ, об'єднаний в єдину родину, захищає суверенітет, територіальну цілісність, незалежність, недоторканність кордонів нашої держави. Успіх кожної бойової операції залежить від вашої професійної підготовки, моральної стійкості, особистих патріотичних якостей офіцерів, командирів, первинної ланки військового управління. За час ведення бойових дій 62 офіцери – випускники Академії – нагороджені високими державними нагородами. Один з них – старший лейтенант Євген Зеленький – удостоєний вищого звання Герой України, на жаль, посмертно. Я впевнений, що на таких прикладах мають виховуватись покоління. Наше першочергове завдання – відновлення могутності Українського війська. Кожен громадянин України має почувати себе надійно і захищено від будь-яких посягань на його життя, права й свободи. Я впевнений, що львівські військовослужбовці, львівські військові частини сьогодні воюють зі славою. Я закликаю усіх вас оволодівати військовим ремеслом, віддано і щиро готувати себе до захисту нашої Вітчизни», – зазначив Петро Порошенко.

Щодо «Стратегії реформ – 2020», то у Президента України чітко переконання, що в керівництва країни є тверда політична воля, аби провести необхідні зміни. За його словами, до цього має долучитись і суспільство. «Це не може і не має бути реформа Президента, президентської Адміністрації, партії чи уряду – це реформа всіх нас. Стратегія, яка запропонована, – це лише скелет. М'язи маємо наростити всі ми разом. Вважаю, що у нас все вийде, – так зазначив він. –...Наше завдання – зупинити війну, зробити привабливим інвестиційний клімат, побудувати чесну конкуренцію, справедливі суди, прозорий ринок. Треба забезпечити надійну люстрацію судового корпусу». Президент переконаний – Україна відчула себе гідною нацією, українці довели і продовжують щоденно доводити, що саме гідність є базовою складовою українського характеру. «Саме завдяки зовнішнім надважким обставинам ми отримали шанс збудувати нову Україну – сильну, заможну, вільну. Зміни відбуваються швидко або не відбуваються взагалі. Я вірю, що вже за п'ять років, у 2020 році, ми житимемо в новій Україні. Світ навколо нас кардинально змінився. З одного боку, західні друзі у своєму розвитку вирвалися далеко вперед. З іншого, – східний сусід розв'язав проти нас війну. Відступати нам немає куди. Позаду – Москва. Тому тільки вперед», – підсумував Петро Порошенко.

Прем'єр-міністр України Арсеній ЯЦЕНЮК: «Міжнародний центр миротворчості та безпеки повинен стати основою для навчання і підготовки українських Збройних Сил»

*Під час робочої поїздки на Львівщину
Прем'єр-міністр України Арсеній
Яценюк відвідав Міжнародний центр
миротворчості та безпеки.*

*У супроводі начальника
Академії сухопутних військ
генерал-лейтенанта Павла
Ткачука він ознайомився з
навчально-матеріальною базою
Центру, побував на заняттях з
вогневої підготовки, спостерігав за
підготовкою військовослужбовців
80-ї окремої аеромобільної бригади
та відвідав танкодром нашого
видового навчального закладу.*

Посадовець переконаний, що це – найпотужніший військовий навчальний центр в Україні. Тут пройшли навчання понад 8000 військовослужбовців, які зараз виконують завдання в зоні АТО. «Хлопці, які воюють зараз за незалежність України, як правило, провадили свій вишкіл саме в цьому Центрі», – наголосив Арсеній Яценюк.

Він також переконаний, що для розвитку МЦМБ необхідне додаткове фінансування. А відтак поінформував керівництво Академії, що на черговому засіданні Кабінету Міністрів України відбудеться рішення про виділення додаткових коштів на розвиток Центру вже до кінця року. Адже для Збройних Сил «важлива не тільки техніка – важливе навчання» і тому «...Центр повинен стати основою для навчання і підготовки українських Збройних Сил». Глава Уряду повідомив представників ЗМІ, що найближчим часом матиме розмову із західними партнерами, насамперед із Північноатлантичним альянсом, який відкрив чотири трастових фонди. Перекоаний, що частина коштів і технічної допомоги, які пропонуються НАТО, надійдуть у МЦМБ, і невдовзі він відповідатиме світовим стандартам, запровадженим у країнах – членах Альянсу.

На полігоні Арсеній Яценюк ознайомився зі зразками зброї, яка знаходиться на озброєнні механізованих, спеціальних та інших підрозділів. Курсанти Академії продемонстрували навички стрільби зі стрілецької зброї та засобів ближнього бою, а бійці 80-ї окремої аеромобільної бригади – технічні можливості та навички з керування БМП-1.

Глава Уряду зазначив, що минули часи, «коли в Збройних Силах України мала бути стрілецька зброя на кшталт пістолета Макарова». «Вони до сьогоднішнього дня у нас ще використовуються, але пріоритет надаватиметься українській зброї. Те ж стосується важкої броньованої техніки», – наголосив Арсеній Яценюк, нагадавши, що для Національної гвардії вже закуплено близько півтори тисячі одиниць військової техніки.

Схвально відгукнувся Арсеній Петрович і про керівника оборонного відомства: «Новий Міністр оборони, якого я поважаю і вважаю сильним керівником, зараз невідкладно зайнявся переозброєнням і придбанням нової техніки для Збройних Сил України. До кінця поточного року, сподіваюся,

всі 18 мільярдів гривень, виділені з Резервного фонду на Оборонну доктрину і на оборонну промисловість країни, будуть використані».

Випробував себе Арсеній Яценюк і в якості командира бойової машини піхоти, проїхавши по малому колу танкодрому. Він відзначив професіоналізм механіка-водія БМП і наголосив на необхідності оновлення техніки для ЗСУ.

Наша Академія добре відома як в Україні, так і далеко за її межами. Як і колишнє Львівське вище військово-політичне училище, 75-річчя заснування якого

припадає на листопад поточного року, наш видовий військовий навчальний заклад не просто перейняв, але й надійно утримує статус своєї рідної візитівки не лише міста Лева, але й усієї України.

Про сьогоднішню Академію, про історію її львівських попередників-вишів і те, що об'єднує їх, розповідає начальник Академії сухопутних військ генерал-лейтенант Павло Ткачук.

– Павле Петровичу, очолювана Вами Академія вважається молодим навчальним закладом, що готує фахівців для Сухопутних військ Збройних Сил України. Разом з тим вона – один із небагатьох українських навчальних закладів, у стінах якого понад сотню років виховуються військові кадри. Отже, можна говорити про наявність давніх і славних традицій.

– Так склалося історично, що військовий навчальний заклад у Львові існував у різні епохи, але завжди вирізнявся потужним вишколом офіцерських кадрів. Свій відлік веде з 1 жовтня 1899 року, коли була відкрита Школа кадетів піхоти – перший військовий виш на

західноукраїнських землях, які на той час були у складі Австро-Угорщини.

Не можу не нагадати, що тут отримали військову освіту багато українців, які згодом героїчно боролися за незалежну Українську державу в лавах Української Галицької Армії, Армії Української Народної Республіки. Серед них добре знані українцям генерал-хорунжий Гнат Стефанів, підполковник Альфред Бізанц, отаман Богуслав Шашкевич та інші. У 20-х роках минулого століття тут функціонував польський Корпус кадетів. А з 1939 року комплекс будівель надали спочатку радянським військовим частинам та організаціям, а згодом – Львівському піхотному училищу.

У повоєнний 1947 рік до Львова переїхало створене 1939 року у Брянську військово-політичне училище. До цього воно встигло зміняти три місця прописки: Бобров, Халтурін та Харків. Відтак, саме у місті Лева розпочалася підготовка фахівців для редакцій військових газет та військових культурно-просвітницьких закладів. З 1962 року училище набуло статусу вищого. Власне, наша Академія вважається правонаступником ЛВВПУ.

– Отже, можна стверджувати, що в якій би іпостасі не був львівський військово-навчальний заклад, він жодного разу за понад сотню років існування не втрачав свого «обличчя» щодо якісної підготовки дійсно патріотів Вітчизни?

– Не вдаючись у подробиці щодо конкретних років, наголошу, що нам більш відомі ті традиції вишу, які закладені у передвоєнні роки та в умовах жорсткого протистояння Другої світової. В подальшому курсанти та випускники училища достойно продовжували їх. Недарма 1975 року навчальний заклад нагородили бойовим орденом!

А 18 листопада 2000 року Президент України підписав Указ про присвоєння Інституту імені гетьмана Петра Сагайдачного. За вагомі успіхи у підготовці кваліфікованих фахівців та з нагоди 100-річчя вишколу офіцерських кадрів у Галичині. Нам була вручена також Почесна грамота Кабінету Міністрів України. Так що особовому складу Академії є чим пишатися.

Якщо ж згадувати про колишнє училище, то воно було єдиним в Радянському Союзі, яке готувало кадри для установ армійської культури та військових засобів масової інформації. Впродовж чотирьох років курсанти наполегливо опановували теоретичні знання та практичні навички, щоб стати унікальними фахівцями.

Добре пам'ятаю військових кореспондентів, з якими зустрічався під час служби в Монголії, а пізніше в Прикарпатському військовому окрузі. Не називатиму всіх прізвищ, аби не образити тих, про кого, можливо, забув. Але всі вони були офіцерами високої культури та інтелекту. Відтак, їхні дописи

вирізнялися актуальністю, правдивістю та фаховістю.

– Випускникам нашого училища довіряли й інші найвідповідальніші ділянки роботи. За мою інформацію, близько двадцяти вихованців училища повоєнних років стали генералами, в тому числі і в інших силових структурах...

– Мені часто випадає зустрічатися з випускниками вишу різних років. Вони розповідали, що були й такі, кому довіряли міністерства в урядах пострадянських країн. Зрештою, свіжий приклад: нинішній Голова Державної прикордонної служби України генерал-лейтенант Віктор Назаренко – також випускник училища 1977 року.

А чи всі знають, що газета «Народна армія» стала Центральним друкованим органом Міністерства оборони України задовго до того, як було сформовано оборонне відомство молоді незалежної України? Колектив військових журналістів, очолюваний випускником ЛВВПУ 1978 року полковником Василем Біланом, оголосив про це... в жовтні 1991 року! Так що «Народна армія» стала тим каркасом, навколо якого почалася розбудова нашого Українського війська.

Приємно згадати, що саме завдяки авторитету і міжнародному визнанню Львівського вищого військово-політичного училища, починаючи з 1971 року, була започаткована підготовка спеціалістів для армій більш як 25 країн світу.

Гадаю, відтепер всі знають, що 1988 року диплом військового журналіста отримав чинний Президент Монголії Цахіягін Елбегдорж. Кілька років тому він здійснив, як казав, свою заповітну мрію – відвідав альма-матер. До речі, він став першим почесним доктором нашої Академії!

– Павле Петровичу, в Академії отримують ґрунтовну військову і військово-технічну освіту майбутні командири танкових та механізованих підрозділів, підрозділів ракетних військ і артилерії, військові інженери та фахівці по роботі з особовим складом. Відвідуючи Академію, її Міжнародний центр миротворчості та безпеки, високу оцінку їхньому вишколу дали Президент України Петро Порошенко, Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк. Та чи підтверджуєте Ви інформацію, що, за підсумками цих відвідин, визріла ідея відновити в Академії підготовку військових журналістів? Адже інформаційне протистояння в сучасних непростих умовах на сході нашої держави не менш важливе за збройне...

– Недаремно кажуть, що журналісти завжди прагнуть на крок випереджати життєві події... Дійсно, опрацьовується таке питання щодо спільної підготовки з Українським католицьким університетом журналістів для військових ЗМІ. Наші колеги дали попередню згоду.

Зазначу, що у них надзвичайно

потужна школа підготовки цих фахівців, до процесу залучені кращі педагогічні кадри регіону, іноземні спеціалісти. Попередньо визначилися, що в Академії курсанти опануватимуть базовий рівень, а до звання «магістр» готуватимуться в Університеті.

У нас вже є досвід інтегрування в цивільну освіту, адже свого часу ми були структурним підрозділом Національного університету «Львівська політехніка». Тоді, до речі, не всі це підтримували. Але ми довели, що діяли правильно. Ось і зараз підемо цим шляхом, аби підготовку військових журналістів підняти до рівня колишнього ЛВВПУ. Певні напрацювання вже маємо і невдовзі виходитимемо з пропозиціями на Міністерство освіти та науки України.

А щодо підготовки спеціалістів для наших Сухопутних військ, то цей процес постійно удосконалюється. Знаєте, добре пам'ятаю, як ректор НУ «Львівська політехніка» Юрій Рудавський стверджував, що наш виш обов'язково стане українським Вест-Пойнтом, наголошуючи при цьому, що у важкі хвилини не можна опускати руки, потрібно наполегливо працювати на загальну справу виховання справжніх патріотів Батьківщини.

Нині наша Академія – це не лише навчально-матеріальна база у Львові. Це також і Міжнародний центр миротворчості та безпеки, 184-й Навчальний центр, де майбутні офіцери набувають

практичних навичок і вмінь. На нашій польовій базі проходять вишкіл відмобілізовані військовослужбовці, які готуються до ротації в зону проведення Анти-терористичної операції. Високо оцінив цю підготовку Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк, наголосивши, що Міжнародний центр миротворчості та безпеки обов'язково розвиватиметься. І пообіцяв для цього необхідні кошти.

– Наші випускники, які нині протистоять терористам і російським окупантам на сході України, за першої-ліпшої нагоди відвідують свою альма-матер, діляться бойовим досвідом, набутим на сході держави, радять випускникам, на що звертати увагу під час навчання, застерігають від можливих помилок. До речі, і цьогорічний набір першокурсників поповнився юнаками, які вже проявили себе в зоні АТО...

– Ми чітко визначилися з пріоритетами, а відтак, навчальний процес не відстає від сучасних вимог: навчити курсанта тому, що придасться йому, як майбутньому командирі, а також його підлеглим у сучасній війні. Наші науково-педагогічні працівники, керівники курсантських підрозділів регулярно бувають в зоні АТО, збирають потрібну інформацію, вивчають бойовий досвід та використовують його під час занять.

Надзвичайно прикро, що втрачаємо в зоні АТО наших вихованців. Усвідомлюю, як важко батькам хоронити своїх синів, які, власне, не встигли і пожити на цьому світі... Цей біль втрати – наш спільний біль. Ми у великому боргу перед тими, хто загинув за незалежність України. А в перемогу я вірю! Адже на її захист стали відважні сини!

Гордість нашої Академії і мій колишній перший заступник полковник Ігор Гордійчук, якому присвоєно високе звання Герой України. Як і Герой України старший лейтенант Євгеній Зеленський, Ігор Володимирович також мій вихованець. Знаю його зі старшого лейтенанта, і вже тоді він вирізнявся своїм відповідальним ставленням до виконання службових обов'язків, наполегливістю і нестримним бажанням досягти заповітної мрії. Всі його найкращі командирські і людські якості проявилися в бою на Савур-Могилі. Не можу дочекатися, коли він одужає і повернеться у стрій!

– Павле Петровичу, знаю, що Вас поважають не лише нинішні Ваші вихованці. Випускники різних років ЛВВПУ, відвідуючи наш заклад, віддають Вам належне за те, що вдалося зробити для його розбудови за новітніх часів. Власне, чи не усі

вони стверджують, що достатньо лише переступити поріг Академії, аби переконатися: тут, як і колись, добре усвідомлюють важливість підготовки майбутніх офіцерів. А як Ви особисто вважаєте: чи все зроблено належним чином для налагодження сучасного навчально-виховного процесу?

– Підготовка військових фахівців в Академії протягом останнього десятиліття зазнала значних трансформаційних процесів. Цей доволі складний шлях ми долали з урахуванням кращих традицій підготовки офіцерів радянської школи, досвіду військово-навчальних закладів провідних країн світу, сучасних збройних конфліктів та міжнародних миротворчих операцій. Адже наш вихованець по завершенні навчання повинен фахово керувати підпорядкованим підрозділом як у бойовій обстановці, так і в повсякденній життєдіяльності.

Сьогодні у нас дійсно кваліфікований та потужний колектив науково-педагогічних працівників, де поряд із докторами та кандидатами наук працюють офіцери та генерали з оперативно-тактичним та оперативно-стратегічним рівнем освіти, з досвідом керівництва частинами та з'єднаннями усіх родів військ. Понад півсотні офіцерів та працівників ЗС України мають навички ведення бойових дій. Також наша гордість – навчально-матеріальна база, в тому числі польова її складова. Вона постійно удосконалюється, й обов'язково з урахуванням сучасних вимог.

Так що ми дійсно створили школу підготовки фахівців для найпотужнішого виду Збройних Сил України, підтвердженням чого є схвальні відгуки, які надходять з військ, а також висловлювання представників інших держав, що відвідують нашу Академію. Однак на досягнутому, як розумієте, ми не зупинимось!

*На знімках:
Військовому інституту при Державному
університеті «Львівська політехніка» вручають
Бойовий Прапор – 1998 рік;
вручення Бойового Прапора
Академії сухопутних військ – 2009 рік;
начальник кафедри музики і
диригування доцент В. Пиндик;
випуск газети «Политработник» в польових умовах*

*Бесіду вів Ігор МАХНО,
випускник ЛВВПУ 1980 року*

Коммодор МОРТЕН ГРОЕННИНГСАТЕР: «ВАША АКАДЕМІЯ - ЦЕ ДІЙСНО УНІКАЛЬНИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ВИШ!»

Традиційно щороку, восени, з метою підвищення рівня поінформованості особового складу Академії щодо військової структури та завдань НАТО наш виш відвідують представники Північноатлантичного альянсу. Нинішня делегація, яку очолив помічник заступника штабу СКТ НАТО з систем управління, розгортання та живучості коммодор Мортен Гроеннінгсатер, поставила за мету обговорити з українськими військовослужбовцями сучасну політику Організації Північноатлантичного Договору щодо партнерства, зокрема й з Україною, а також роль стратегічного зв'язку у сучасних конфліктах.

До складу делегації також увійшли офіцер директорату підготовки сил, представник ЗС України при СКТ НАТО капітан 1-го рангу Володимир Хількевич, заступник начальника Офісу зв'язку НАТО в Україні підполковник Єжи Пташек, офіцер департаменту систем управління, розгортання та живучості СКТ НАТО капітан 2-го рангу Френк Інгаргіола, головний сержант Директорату військового партнерства Стратегічних командувань НАТО старшина Імануїл Картер та представник відділу спеціальних відносин Директорату військового партнерства Стратегічних командувань НАТО Кейсі Сілверман.

На початку візиту відбулась зустріч керівництва навчального закладу та представників делегації, в ході якої сторони обговорили ключові питання співробітництва Академії із Північноатлантичним Альянсом. Гості ознайомились із особливостями функціонування освітньої установи та системою підготовки майбутніх офіцерів для Українського війська, оглянули провідні кафедри та елементи навчально-матеріальної бази.

– На сьогоднішній день партнерство між Україною та Організацією Північноатлантичного Договору набуває якісно нового рівня. Підтвердженням цьому є величезна кількість програм із співробітництва у багатьох сферах діяльності, – підкреслив коммодор Мортен Гроеннінгсатер. – Я переконаний, що необхідно працювати у цьому ж напрямку і в подальшому, а коли настане час – перейти на новий рівень відносин, а, можливо, й приєднатись до нашої організації. Двері НАТО будуть відкриті для всіх партнерів. Але, безперечно, що цей вибір, в першу чергу, повинен бути ухвалений та впроваджений країнами-партнерами.

Працювали військовики і по секціях, де курсанти, керівний та професорсько-викладацький склад Академії спільно із фахівцями Альянсу провели дискусії стосовно політики НАТО, партнерства з цією організацією та її ролі у підтриманні миру та безпеки. Усі бажаючі

мали можливість задати членам делегації найактуальніші питання щодо діяльності Північноатлантичного Альянсу, його політики та можливого надання допомоги у вирішенні складної військово-політичної ситуації в Україні тощо.

Коммодор Мортен Гроеннінгсатер надзвичайно схвально відгукнувся про підготовку та зацікавленість майбутніх офіцерів Українського війська.

– Я вперше відвідую цей унікальний військовий виш і надзвичайно вражений тим, що тут сучасна навчально-матеріальна база, а в процесі підготовки курсантів використовуються найновіші методи викладання, при цьому практичні навички шліфуються у дійсно чудовому польовому центрі, – наголосив він. – Вражає й рівень вмотивованості та освіченості майбутніх офіцерів. Не виникає жодних сумнівів, що з такими фахівцями Збройні Сили України у найближчому майбутньому стануть однією із найбоєздатніших армій Європи.

Найбільш активних курсантів заохотили спеціальними призами із символікою НАТО.

Варто зазначити, що наша Академія є одним із провідних військових навчальних закладів нашої держави, в якому співпраця із Організацією Північноатлантичного Договору втілюється у реальні практичні заходи. Окрім щорічних візитів делегацій Альянсу до вишу, особовий склад активно бере участь у різноманітних партнерських програмах за участі країн-членів НАТО, у масштабних багатонаціональних навчаннях. Так, цього року на базі Академії в черговий раз відбулось українсько-американське багатонаціональне командно-штабне навчання із залученням військ «Репід Трайдент – 2014», під час якого вперше основну частину учасників від України складали саме офіцери та курсанти вишу.

Майор Антон МИРОНОВИЧ

БІЙ ЗА СТРАТЕГІЧНУ ВИСОТУ...

Про те, що Савур-Могила була відомою ще під час Другої світової, чомусь стало відомо лише нині, коли розгорілися запеклі бої із сепаратистами на Сході нашої держави. Історичний факт – висота була ключовою позицією німецької оборони, і при її штурмі загинуло щонайменше кілька радянських дивізій...

Савур-Могила зберігає своє стратегічне значення і в часи неоголошеної війни, адже забезпечує в ясну погоду прямий огляд на більш як 60 кілометрів. Саме після її зайняття і створення там спостережного поста російські артилерійські коригувальники зуміли заблокувати усі пересування на навколишніх дорогах та відрізати від постачання українські військові підрозділи, що діяли в секторі «Д».

Не випадково, що кращі загоны найманців «ДНР» були залучені для її оборони. Вони діяли

за потужної вогневої підтримки російської артилерії, яка оскаженіло біла по наших військах з території РФ. Більше того, висоту прикривала російська ППО, яка, власне, і долучилася до збиття 24 липня двох українських штурмовиків Су-25.

Третього серпня українські механізовані та десантні підрозділи таки спромоглися відбити висоту, і командування АТО прийняло рішення щодо її утримання. Для виконання цього завдання потрібно було обрати командира, який би зумів мотивувати бійців та організувати

оборону, а в подальшому коригувати вогонь в умовах значної переваги противника у вогневих засобах.

Цією людиною став полковник Ігор Гордійчук.

Як розповідає один із його друзів, полковник К., Гордійчук чудово розумів, що це, так би мовити, квиток в один кінець. І шансів не повернутися з цього завдання було значно більше, аніж вижити. Але він, як військова людина, усвідомлював ключове значення Савур-Могили...

12 серпня чотирнадцять спецпризначенців групи «Крим» під керівництвом Гордійчука взяли під контроль спостережний пункт на Савур-Могили і приступили до виконання бойового завдання – коригування артвогню. Противник миттєво оцінив виниклу загрозу, а тому для знищення українського загону залучив значні сили російської артилерії і загоны російських найманців з бронетехнікою.

АТО. Липень 2014 рік

Під постійними шквальними російськими артольотами була виведена з ладу апаратура зв'язку «Пелена». Та Гордійчук продовжував коригування вогню мобільним телефоном. Дуже дошкуляла піхота противника. Рятували життя навчальність українських спецпризначенців і вміло організовані укриття. Та попри це наші бійці отримували поранення і сильні контузії. Гордійчук також неодноразово був контужений, але позицію не покидав і чітко здійснював командування.

Один з товаришів Гордійчука, полковник В., розповідає: «Ми усвідомлювали, наскільки відчайдушним було положення на Савур-Могилі. Та Ігор просив у нас лише боєприпаси і медикаменти... Неймовірно: з 12 серпня його загін майже без сну і відпочинку безперервно відбивав атаки противника, піддавався обстрілу важкою артилерією».

18 серпня стало очевидно, що межа людських можливостей є навіть у цих залізних людей. Бійцям на Савур-Могилі було потрібне підкріплення. Завдання допомогти військовослужбовцям отримав офіцер штабу високомобільних десантних військ полковник П. Зробити це було непросто, адже Гордійчука від найближчих українських позицій на той час відділяло більше 30 кілометрів території, яку контролювали диверсійні групи противника.

Полковник П. повів на Савур-Могилу групу із 8 бійців 25-ї десантної бригади та 17

добровольців-розвідників 42-го батальйону територіальної оборони. До них приєдналася група артилерійських коригувальників. Невдовзі ротація таки була здійснена. Однак Гордійчук не полишив вершини і продовжував виконувати бойове завдання.

З 20 серпня захисники Савур-Могилі знаходилися в повному оточенні. До найближчих українських позицій було вже більше 60 кілометрів. Проте загін українських спецназівців продовжував відбивати атаки противника.

Сержант Сергій Стегарь із 25-ї бригади, який до кінця захищав висоту, розповідає, що Гордійчук говорив: «Ви – десантники, ви повинні стояти до кінця... Ми не повинні очікувати на допомогу – ми зобов'язані виконувати свій обов'язок».

24 серпня відбувся черговий штурм Савур-Могилі. Знову били танки прямою наводкою, а загопи піхоти противника – кавказькі найманці – просто-таки лізли на висоту. Штурм українські спецпризначенці відбивали з великими втратами для противника. Та найбільш їм дошкуляла постійні масовані артилерійські обстріли: росіяни просто засипали висоту снарядами і ракетами. І хоча бійці говорили Гордійчуку, що утримати висоту в такому глибокому тилу без артилерійської підтримки неможливо, він говорив, що без наказу командувача АТО вони не відступатимуть. Відтак група продовжувала

виконувати бойове завдання.

Наказ на відхід із Савур-Могилі надійшов надвечір 24 серпня. За 12 діб під постійним вогнем ворога полковник Гордійчук не покидав зайняту позицію, попри поранення в руку і контузію. А з отриманням наказу почав виводити бійців із зони ураження в бік позицій українських військ. Вони потайки пройшли тилами противника близько 60 кілометрів і приєдналися до наших військ під Багатопіллям. А 29 серпня разом з іншими українськими підрозділами пішли на прорив.

Згадує сержант Сергій Стегарь: «Ми їхали з Гордійчуком в одній вантажівці. Він – в кабіні водія. Несподівано нас накрили снарядами і міни; вибух стався в кузові, машина спалахнула. Ми повисакували із палаючої автівки, але допомогти полковникові не змогли: вогонь противника був неймовірної щільності, і потрібно було відповідати. Гордійчук сам вибрався із машини і дістався нас. Ми перев'язали його. Рана була страшною: величезний осколок уразив потиличну частину голови. Ми дивувалися, що він ще рухався і продовжував бій, намагаючись командувати. Невдовзі Гордійчук втратив свідомість».

Російські десантники взяли у полон мене і ще кілька бійців. Полковника кинули осторонь і не дозволяли надавати йому допомогу. Сказали лишень: «Цей довго не протягне». Весь день Гордійчук пролежав під сонцем, ніхто не надав йому меддопомоги. А потім нас відвели в інше місце... Та коли я дізнався, що цей офіцер вижив, мене така гордість за нього узяла! Спасибі йому, в ті страшні дні він був для нас прикладом мужності!...».

Ігоря Гордійчука, що був непритомний, доставила в лікарню Мечникова в Дніпропетровську через дві доби після поранення машина «Червоного Хреста». Нині він перебуває в реанімації нейрохірургічного відділення Центрального військового госпіталю. Усі ці дні з ним майже невідступно знаходяться дружина Тетяна, дочка Марта...

*Підготовлено за інформацією
інтернет-видань
Фото Віталія СТЕЧИШИНА*

ОПТИМІЗМ ПОМНОЖИМО

День ракетних військ і артилерії та День інженерних військ святкують в один день. Професійні свята об'єднують як військовослужбовців, що виконують сьогодні складні завдання у лавах Збройних Сил України, ветеранів, так і тих, хто навчається за спеціальностями артилериста та військового інженера.

Напередодні ми поспілкувалися з начальником факультету ракетних військ і артилерії полковником Ярославом Весельським та заступником начальника факультету інженерних військ та військ РХБ захисту з навчальної та наукової роботи – начальником навчальної частини підполковником Ігорем Горчинським. Поцікавилися, з яким настроєм курсанти зустріли професійне свято, чим живуть колективи сьогодні, що у планах на майбутнє?

Полковник Ярослав ВЕСЕЛЬСЬКИЙ: «Час диктує зміни»

Цей рік став для факультету особливим. Враховуючи домінуючу роль артилерійських підрозділів на сході країни, вперше державне замовлення на підготовку фахівців ракетних військ і артилерії стало чисельнішим і збільшилося майже втричі.

30 курсантів-першокурсників факультету брали безпосередню участь у ході проведення антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях. А четверо з них – сержант Андрій Слободянюк, молодший сержант Андрій Масовець, старші солдати Володимир Сірків та Андрій Козлов – за проявлені мужність і героїзм, стійкість і доблесть нагороджені орденами «За мужність» третього ступеню.

На жаль, з цієї війни вже не повернуться шестеро наших вихованців: троє цьогорічних випускників лейтенанти Іван Габчак, Іван Коза, Дмитро Севостьяничик, а також старший лейтенант Віталій Бахур та капітани Степан Воробець і Роман Прищепка. Патріоти, які віддали своє життя за неподільну Україну і свій народ, будуть завжди у нашій пам'яті, у пам'яті всього колективу

Академії. До речі, у числі тих, хто з передової і навіть військового шпиталю був зарахований до нашого видового навчального закладу – військовослужбовці 80-ї, 79-ї та 95-ї окремих аеромобільних бригад, 3-го і 8-го окремих полків спеціального призначення, 24-ї окремої механізованої бригади та інших бойових військових колективів. Тож передавати свої знання і навички, безцінний бойовий досвід будуть тепер і самі курсанти, адже вони побували у справжніх військових баталіях, робили свою справу під кулями, артилерійським вогнем противника.

На факультеті відбулось суттєве корегування змісту навчальних програм з урахуванням отриманих інформаційно-аналітичних матеріалів щодо застосування військових частин в зоні проведення антитерористичної операції.

Курсанти-артилеристи тепер вивчають такі теми, як: «Приклади застосування артилерійських підрозділів при проведенні АТО», «Організація взаємодії артилерійських та загальновійськових підрозділів при проведенні антитерористичної операції в складі батальйонної

тактичної групи», «Способи вогневого ураження незаконно озброєних бандформувань», «Дії батареї при зайнятті бойового порядку та при підготовці до ведення вогню в базовому районі», «Особливості підготовки гармати до ведення вогню на блокпості», «Особливості підготовки вогневих позицій для здійснення міжпозиційного маневру за досвідом проведення АТО» та багато інших.

При проведенні групових практичних і тактико-спеціальних занять курсанти відпрацьовують питання щодо дій підрозділів в базовому районі, підтримки загальновійськових підрозділів в зоні відповідальності, організації взаємодії з ними та з підрозділами Національної гвардії і сформованими добровольчими батальйонами. Особлива увага приділяється організації постійної охорони і оборони вогневих позицій, командно-спостережних пунктів, правильної побудови похідного порядку артилерійських підрозділів тощо.

Так було і на нещодавньому польовому виході факультету. Цього разу він запам'ятався курсантам не тільки виконанням вогневих завдань і практичною стрільбою з мінометів та самохідних артилерійських установок 2С-1 «Гвоздика». Вперше в історії Академії курсанти виконували вогневі завдання,

НА БОЙОВИЙ ДОСВІД

використовуючи дані з безпілотно-го літального апарата, та під час практичних стрільб з самохідних артилерійських установок 2С-1 «Гвоздика» було використано весь спектр боєприпасів.

Сьогодні на факультеті викладають 6 докторів та 23 кандидати наук, колишні офіцери-артилеристи управління Західного оперативного командування, армійського корпусу, учасники бойових дій. З таким потенціалом, базою, а головне бажанням ми виховаємо і підготуємо не одне покоління офіцерів-артилеристів нової формації, фахівців своєї справи і патріотів рідної землі!

Підполковник Ігор ГОРЧИНСЬКИЙ: «Навчаємось, беремо участь в АТО»

До свого професійного свята ми підійшли гідно. Нещодавно на факультеті завершився плановий тритижневий польовий вихід, в ході якого курсанти набували необхідних практичних навичок на заняттях з тактики дій підрозділів інженерних військ, вибухової справи, використання техніки інженерних військ тощо. Але головним, що чи не вперше було зроблено на полігоні, стали заняття з подолання водної перешкоди: на побудованому 70-тонному поромі, довжина якого складала 100 метрів, було переправлено на протилежний берег танк, а по водній поверхні БТР-80 доставив до району «бойових дій» десантну групу.

Крім цього, відповідно до переліку заходів міжнародного військового співробітництва на факультеті було проведено курси підготовки для військовослужбовців армії Естонії. Наші гості, групу яких очолював майор естонської армії Рауль Кютт, прослухали ряд лекцій та взяли участь у проведенні практичних занять з мінної безпеки, дій у зоні конфлікту тощо.

Цього року серед наших курсантів з'явилися учасники бойових дій у зоні антитерористичної операції

на Донбасі. Це першокурсники – молодші сержанти Євген Оленін і Артем Ломов, старші солдати Микола Лузанов і Артем Григорович, рядові Сергій Березуцький і Сергій Шульга.

Але проведення АТО на сході України позначилося на нашому житті не лише появою її учасників та нововведеннями у навчальних програмах: сьогодні у зоні конфлікту перебувають і науково-педагогічні працівники факультету – підполковник Юрій Фтемов, підполковник Олександр Колос, майор Дмитро Окіпняк. У даний час вони не лише особисто здобувають бойовий досвід, а ставлять мінні поля, готують фортифікаційні споруди тощо. Упевнений, такий підхід дозволить нашим викладачам зрости у своїй фаховій підготовці, набути неабиякого досвіду та вражень.

Хочу згадати й інших наших науково-педагогічних працівників, таких як підполковник В'ячеслав Магачевський, підполковник Руслан Колос, майор Антон Верствівський та інших.

Саме завдяки цим офіцерам курсанти, які навчаються на нашому факультеті, оволодівають необхідними знаннями та навичками.

Доктор технічних наук, професор Юрій Шабатура – завідувач кафедри електромеханіки та електроніки факультету ракетних військ і артилерії. Цей науково-педагогічний підрозділ є чи не наймолодшим в Академії сухопутних військ, але за науковим потенціалом – чи не найпотужніший. Сьогодні тут працюють чотири доктори та дев'ять кандидатів наук. Кафедра є випусковою, і заняття у її аудиторіях не оминає жоден з курсантів.

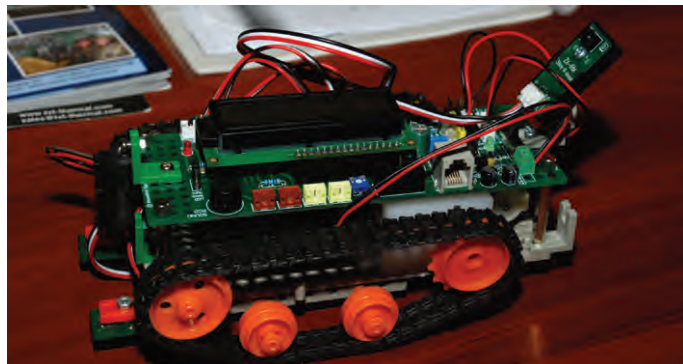
Спілкуючись, ми оглядаємо матеріально-технічну базу кафедри. Юрій Васильович не без гордості розповідає, як створювалися класи, лабораторії, звідки з'явилися у приміщеннях численні прилади, апаратура. Його розповідь – начебто картина поступового створення кафедри, її наповнення. Та мене передусім цікавило, з чого, власне, усе розпочиналось? Чому саме він очолив цей структурний підрозділ факультету?

Виявляється, декілька років тому Юрій Шабатура, на той час заступник декана факультету Вінницького національного технічного університету, перебував на конференції в Академії і зробив виступ. Чи то зміст сподобався, чи відіграло роль щось інше, але саме після цього керівництво вишу запропонувало Юрію Васильовичу створити кафедру.

– Відверто кажучи, пропозиція була заманливою, тож розмірковував недовго. Вочевидь, через те, що мав певний життєвий і професійний досвід, – розповідає Юрій Васильович. – Я ж відслужив у війську молодшим командиром, брав участь у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, працював у вузі, який свого часу закінчив. А ще підкупало бажання трішечки змінити своє життя, розпочати роботу, як кажуть, з нуля. Погодьтеся, не кожен здатний вчинити саме таким чином. Але я цей крок зробив і не шкодую.

... Відтак з часом відповідно до вимог Постанови Кабміну України від 13 травня 2009 року в Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного було створено кафедру, яку й очолив Юрій Шабатура. Потужний науково-педагогічний осередок одразу вирізнявся своїми спеціалізованими навчальними умовами, специфічними комплексами.

...А ВСЕ РОЗПОЧИНАЛОСЯ З НУЛЯ

Тут з'явилася навчальна база для спеціалізацій: прилади та пристрої артилерійської розвідки, управління діями механізованих підрозділів, підрозділів танкових військ і артилерії, виховної та соціально-психологічної роботи у підрозділах Сухопутних військ, системи ракетних комплексів, пристрої для експлуатації та ремонту озброєння і техніки інженерних військ тощо.

Нині на кафедрі викладають близько 40 дисциплін, серед яких – комп'ютерна техніка та програмування, комп'ютерні технології в науці і освіті, механотроніка, мікропроцесорні системи, моделювання електромеханічних систем, обчислювальна техніка та програмування, основи автоматики, інформаційно-вимірювальні системи, інформатика та комп'ютерна техніка, основи електроніки та елементи автоматики, взаємозамінність, стандартизація та технічні вимірювання, електричні машини. Тут діють спеціалізовані лабораторії: електроніки та вимірювальних систем, електротехніки, фізики, електроприладів і електромеханічних систем, хімії. Облаштовано два комп'ютерних інформаційно-обчислювальних класи. Щодо науково-педагогічного складу, то він – надзвичайно потужний. З курсантами працюють доктор

фізико-математичних наук, доцент Василь Чигінь, доктор технічних наук, професор Ярослав Паранчук, доктор технічних наук, професор Ярослав Соколовський, кандидати технічних наук Валерій Мандрус, Віталій Атаманюк, Олексій Кузнецов, Олег Крук, кандидати фізико-математичних наук Олена Фіцич та Богдан Середюк. Кожен з цих науково-педагогічних працівників професійно викладає, веде факультати-ви, допомагає курсантам у науково-пошуковій роботі.

– Звісно, кадрове питання завжди складне, тому й підходив я до нього ретельно та відповідально. Тим більше що наша кафедра має свою специфіку. Невипадково я встановив зв'язки із багатьма вузами Львова, які, до речі, допомагають нам і зараз. Запросив фахівців, які радо відгукнулися на мою пропозицію. З ними і працюємо разом. До речі, лише двоє викладачів не мають сьогодні наукового ступеня, але невдовзі, гадаю, і це питання буде вирішено...

Свідченням нашої плідної праці є і науково-видавнича діяльність кафедри. Останніми роками ми підготували до друку та випустили у світ близько 20 навчальних посібників і підручників. Серед них – «Основи радіолокації», «Радіолокаційні станції ракетних військ і артилерії», «Сигнали та процеси в електронних системах військової техніки», «Фізика в задачах і прикладах у військовій справі» та інші.

– А як Ви охарактеризуєте роботу, творчі здобутки членів воєнно-наукового товариства курсантів? – запитую я.

– Вона успішно продовжується. Приміром, минулого року на Всеукраїнському конкурсі наукових робіт студентів наші вихованці, тоді ще курсанти, Юрій Смірнов і Дмитро Севостьянчик, який, на превеликий жаль, загинув у зоні АТО, отримали дипломи I та III ступенів відповідно.

До речі, винаходи курсантів відображені у макетах. Серед них – модернізована індикаторна система для станції наземної артилерійської розвідки Івана Габчака, який, як не прикро, також цьогогоріч загинув під час антитерористичної операції на сході України. Привертає увагу вітроенергетична установка для створення автономної системи енергетичного забезпечення ракетних комплексів курсанта Сергія Бреня,

робота курсанта Михайла Кочетова – макетний зразок САУ (гаубиці 2С3М «Акація») з модернізованим електроприводом системи наведення.

Система наведення створена таким чином: через радіоканали надходять сигнали безпосередньо на вогневу позицію, ведеться вогонь, переміщення САУ в інші місця, тобто все, як у реальному бою, але за відсутності людей у техніці. Бойова машина працює, як робот, який задіяний через дистанційне управління.

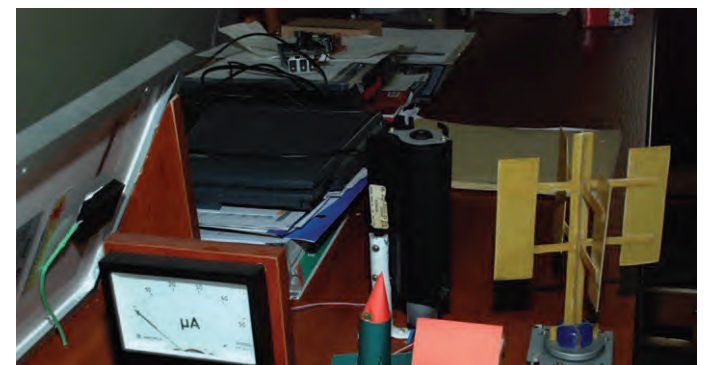
– А яка подальша доля усіх цих напрацювань?

– Щоб запустити їх у виробництво, потрібне відповідне рішення нашого Оборонпрому, – відповідає Юрій Васильович, – Це справа, як кажуть, не одного дня... Та головне, що наші вихованці розробляють цікаві й корисні винаходи, зростають у творчому плані.

Сьогоднішня тенденція покликана витіснити людей з кола важкої праці, яка пов'язана з ризиками для їхнього життя та здоров'я. Наприклад, артилерійська гармата – це дуже потужна теплова система: лише приблизно 20 відсотків енергії використовується для здійснення пострілу, а решта просто розповсюджується у навколишньому середовищі. Як використати цю теплову енергію на користь людині? Зазначу, що це і є проблема нашого наукового пошуку, особливо сьогодні, у контексті дій в зоні АТО, де часто використовують безпілотні літальні апарати для ведення розвідки. Як надійно та просто знешкоджувати ці безпілотники? Науковий пошук триває, але це тема іншої, більш предметної розмови.

Головне, що ми намагаємось озброїти курсантів знаннями, що знадобляться їм для успішної служби. За півроку у нас випускаються магістри, які поповнять лави Українського війська, і наше завдання зробити їх не просто статистами та вихованцями, а офіцерами з творчим нахилом, за якими майбутнє наших Збройних Сил.

Ігор МОСЕЙЧЕНОК
Фото Юрія Шагова

НАВЧАЄМОСЬ В УМОВАХ, МАКСИМАЛЬНО НАБЛИЖЕНИХ ДО БОЙОВИХ

Упродовж майже місяця на всіх навчальних місцях Міжнародного центру миротворчості та безпеки Академії сухопутних військ лунали постріли та вибухи, не змовкав потужний гуркіт бойових машин, ухали гармати. Тут проходили практичні навчання з курсантами факультетів бойового застосування військ, загальновійськового і підготовки спеціалістів інженерних військ та військ радіаційного, хімічного й біологічного захисту.

Детальніше на змінах у підготовці військових фахівців з урахуванням досвіду застосування підрозділів Збройних Сил України в АТО зупинився заступник начальника факультету бойового застосування військ з навчальної та наукової роботи – начальник навчальної частини підполковник Олександр Гулима.

За його словами, фактично всі кафедри внесли зміни у свої програми. Корективи торкнулися чи не кожної військової дисципліни. Зазнали суттєвих змін і програми інших предметів навчання. Скажімо, у водінні бойових машин, зокрема в обмежених проходах, приділено увагу правилам і методиці подолання мінно-вибухових загороджень, залізничних переїздів, бар'єрних елементів з використанням колійних мостів, водінню в лісі, вузькими вулицями населених пунктів, в тунелях, серед руїн будинків, постановці машини в окоп та виходу з нього на блокпост тощо.

Вже другий рік на кафедрі тактико-спеціальних дисциплін викладають предмет «Бойова система виживання воїна». І навіть у цей, здавалось би, новий предмет внесені суттєві доповнення. Зокрема збільшено кількість годин на вивчення теми «Переміщення по території, захопленій противником». У ході її засвоєння вивчаються дії під час виходу із оточення. У підготовці фахівців інженерних військ актуальними питаннями на сьогодні є виявлення та знешкодження саморобних вибухових пристроїв, зокрема фугасів, розмінування доріг загального користування та населених пунктів, інженерне обладнання блокпостів тощо.

– Цей польовий вихід відрізняється динамікою проведення занять. Відбулись додаткові тренування з облаштування блокпостів, базового табору, організації бойової охорони. Цього разу ми виконали чимало вправ відповідно до останнього Курсу стрільб,

зокрема з озброєння бойових машин в русі. Провели групові вправи на місцевості з управління підрозділами механізованих військ із застосуванням штатного озброєння та військової техніки. Вкотре відбулись тренування на базі навчально-тренувального комплексу психологічної підготовки. Нас готували до можливого виконання завдань у зоні Антитерористичної операції. Ми розуміємо, що повинні готуватися до будь-якого розвитку подій, – підсумував від імені своїх товаришів головний сержант факультету бойового застосування військ молодший сержант Артем Блінов.

Як зауважив заступник начальника Академії з наукової роботи полковник Андрій Слюсаренко, всі ці та інші нововведення здебільшого відпрацьовуються під час практичних занять на польовій навчально-матеріальній базі. До речі, слід зауважити, що на базі Міжнародного центру миротворчості та безпеки вже створені такі об'єкти, як блокпост, базовий табір, інженерне містечко та елементи житлового кварталу тощо.

Начальник Академії сухопутних військ генерал-лейтенант Павло ТКАЧУК:

– Цей польовий вихід має певну особливість. Адже разом із вчорашніми школярами тут зараз навчаються і курсанти-першокурсники, які нещодавно були учасниками антитерористичної операції, а деякі з них за участь в АТО відзначені державними нагородами. Тому наші науково-педагогічні працівники не лише впроваджують передовий досвід, набутий під час бойових дій на Сході країни, а й задіюють до навчально-виховного процесу безпосередніх учасників антитерористичної операції.

КОЛИ ВОДНА ПЕРЕШКОДА – НЕ ПЕРЕШКОДА

Кілька тижнів поспіль курсанти факультету підготовки спеціалістів інженерних військ та військ радіаційного, хімічного та біологічного захисту Академії в повному складі знаходилися на табірному зборі, де виконують практичні заняття на польовій навчально-матеріальній базі.

Особливості цього навчання продиктовані сьогоденням. Тож у ході тренувань насамперед враховувався досвід, набутий в антитерористичній операції, а також створювалися умови для виконання навчальних завдань, максимально наближених до бойових.

... Цього дня під керівництвом досвідченого фахівця – доцента кафедри «Інженерних спеціальних дисциплін», кандидата технічних наук підполковника Олександра Колоса курсанти виконували практичне заняття за темою «Обладнання та утримання переправ». Тобто випробовували себе в якості понтонерів.

Повноприводний КрАЗ-255Б обережно рухався заднім ходом на березі озера Жеки. Коли задні колеса повністю занурилися у воду, спеціальна машина скинула річкову ланку. Лець торкнувшись води, вона почала розкриватися, здіймаючи навколо себе справжнісіньке «цунамі». З легкістю паперового кораблика понтон вантажопідйомністю 20 тонн почав віддалятися від берега. Так на акваторії військового полігона почалося те, що і називають наведеним понтонного мосту.

Проте скинути у воду понтон – це лише початкова операція. Понтони необхідно міцно скріпити між собою у міст, який з'єднає два береги. При цьому основні інструменти понтонера – багор і понтонний важіль. Перший – це довга дерев'яна жердина з гаком. Другий нагадує звичайний лом, але значно важчий.

Інвентар, здавалося б, нехитрий, та без нього понтонери, як без рук. Поки одні курсанти за допомогою багрів підштовхують понтони один до одного, інші за допомогою понтонних важелів направляють їх і закривають

Начальник факультету підготовки спеціалістів інженерних військ та військ радіаційного, хімічного та біологічного захисту полковник Михайло ІВАСЮК:

– Обов'язково на кожному занятті враховується досвід проведення антитерористичної операції і потреби наших військ у тих чи інших фахівцях. Що стосується понтонерів, то їхні навички і робота як ніколи актуальні на Сході країни. Адже побудовані ними переправи дозволяють нашим військовим безперешкодно пересуватися та часто стають «дорогами життя» для місцевого населення.

Начальник кафедри інженерних спеціальних дисциплін підполковник Святослав ДЯКІВ:

– Під час польового виходу курсанти вчать також здійснювати переправу, використовуючи плавучий транспортер середньої ПТС-2, проводити розвідку водної перешкоди за допомогою інженерно-розвідувальної машини тощо.

з'єднувальні замки. Ця операція фізично досить непроста.

У ході заняття на навчальному місці з обладнання десантних, поромних та мостових переправ курсанти в якості номерів розрахунків з'єднували понтонні ланки вантажопідйомністю 20, 40, 60, 120, 150 і 170 тонн. Після цього на протилежний берег можуть переправлятися колісні транспортні засоби, важка гусенична техніка та артилерійські системи. Також курсанти відпрацьовують усі питання інженерного забезпечення бойових дій підрозділів Сухопутних військ. Зокрема, вдосконалюють практичні навички з інженерного забезпечення, фортифікації та маскування, вибухової справи, водолазної підготовки тощо.

За словами начальника Академії генерал-лейтенанта Павла Ткачука, керівникам занять і курсантам факультету, які успішно проклали понтонну переправу через озеро, поставлено найвищу оцінку.

ВИЗВОЛЬНІ БОЇ ЗА УКРАЇНУ

Друга світова війна була найбільш масштабним і руйнівним воєнним конфліктом в історії людства. Колосальних втрат і збитків зазнала Україна, через територію якої війна з жорстокими битвами прокотилася двічі. Наростання патріотичного піднесення, розмах масового трудового та воєнного героїзму, єднання фронту і тилу, нездоланний рух Опору – усе це сприяло нестримному наступу Червоної Армії на німецько-радянському фронті.

18 грудня 1942 р. загарбники були вибиті з першого українського населеного пункту – села Півнівка Міловського району Ворошиловградської (зараз – Луганської) області.

У серпні 1943 р. Червона Армія очистила від ворога Лівобережну Україну та весь Донбас, а у вересні вийшла на Дніпро на 700-кілометровому фронті.

Успішне форсування Дніпра переконливо свідчило про здатність Червоної Армії успішно вирішувати найскладніші бойові завдання. Перемога на Дніпрі мала велике моральне значення для радянських людей, зміцнювала їхню віру в остаточну перемогу над агресором. Пам'ятаймо, що на українській землі з осені 1943 р. бився з ворогом майже кожний другий воїн Червоної Армії. Проте це не виправдовує величезних людських втрат, допущених радянським командуванням. Зокрема, історики наводять такі цифри: з кожних п'яти учасників форсування Дніпра лише один потрапив на протилежний берег. У батальоні, який висадився на острови Козачий і Ольшинський, з 800 бійців залишились живими тільки п'ятеро. Лише на Букринському плацдармі полягли або пропали безвісти майже 40 тис. радянських воїнів. Саме на Дніпрі середньодобові втрати стали найвищими у Другій світовій війні – 27 300 червоноармійців.

На рубежі 1943 -1944 рр. командування Червоної Армії розробило низку наступальних операцій, спрямованих на розгром гітлерівських військ на Правобережній і Західній Україні. Передбачалось завдати почергові удари силами усіх чотирьох Українських фронтів і вийти на кордони Румунії, Польщі та Чехословаччини.

Величезне значення мала одна з найбільших битв світової історії – Дніпровсько-Карпатська стратегічна наступальна операція (24 грудня 1943 – 17 квітня 1944 рр.), в якій взяли участь найпотужніші угруповання – понад 4 млн військовослужбовців з обох сторін, 45 тис. гармат і мінометів, 4 тис. танків та майже стільки ж літаків.

На території України на захід від Дніпра було проведено низку самостійних наступальних операцій Червоної Армії: Житомирсько-Бердичівська (23 грудня 1943–14 січня 1944 рр.), Кіровоградська (5–16 січня 1944 р.), Корсунь-Шевченківська (27 січня – 17 лютого 1944 р.), Луцько-Рівненська (27 січня

– 11 лютого 1944 р.), Нікопольсько-Криворізька (30 січня – 29 лютого 1944 р.), Проскурівсько-Чернівецька (4 березня – 17 квітня 1944 р.), Умансько-Ботошанська (5 березня – 6 квітня 1944 р.), Березнігувато-Снігерівська (6 – 18 березня 1944 р.), Одеська (26 березня – 14 квітня 1944 р.), Поліська (15 березня – 5 квітня 1944 р.), Львівсько-Сандомирська (13 липня – 29 серпня 1944 р.), Східно-Карпатська (8 вересня – 28 жовтня 1944 р.).

В ході звільнення території сучасної України радянські війська зазнали нечуваних втрат. Це, зокрема, 3 млн червоноармійців, полеглих тоді на її території. Лише у боях за визволення Західної України загинуло 527 тис. воїнів. Так Львів (місто було визволено 27 липня 1944 р.) пам'ятає подвиг танкіста 63-ї гвардійської танкової бригади Олександра Марченка, який з групою автоматників вибив гітлерівців з міської ратуші, встановив на ній прапор і загинув уже після виконання завдання.

У ході проведення зазначених вище наступальних операцій щодня на теренах України гинуло до 60 тис. бійців і командирів Червоної Армії, 60–70% з яких були вихідцями з України. Після завершення боїв на території республіки щонайменше мільйон мобілізованих тут військовиків загинуло в Європі, а близько 3 тис. – у Маньчжурії у війні з Японією.

Характеризуючи підсумки воєнних випробувань, потрібно вказати, що за підрахунками В. Грицюка, на території України радянські війська провели 17 стратегічних (6 оборонних і 11 наступальних) операцій, а це майже половина стратегічних операцій німецько-радянської війни. В їх рамках було сплановано, організовано і проведено 52 фронтові операції. Крім того, поза рамками стратегічних відбулося 15 самостійних фронтових операцій. Кількість армійських операцій вимірюється сотнями. Усе це, а також втрати у живій силі і бойовій техніці свідчить про те, що на території України розгорнулися найбільші військові операції німецько-радянської і Другої світової воєн загалом.

Загальна кількість українців у складі РСЧА під час німецько-радянської війни, за приблизними даними, становила понад 7 млн осіб або 23% чисельності Збройних

Сил СРСР. На фронтах війни, за різними даними, полягло від 2,5 до 3,5 млн вояків-українців. Варто звернути увагу на думку військових істориків про те, що висока «витратність» людського матеріалу була однією з характерних рис радянського воєнного мистецтва, коли кількість втрат не бралась до уваги в ім'я досягнення поставлених цілей. За період воєнного лихоліття Україна втратила 4,5 млн цивільних громадян. У 1941 р. на Схід було евакуйовано 3,5 млн її жителів. Німецькі окупанти вивезли з неї на роботу до Німеччини (переважно примусово) 2,4 млн осіб. Після її розгрому в Україну було репатрійовано 1,8 млн осіб. Не побажали повернутись близько 150 тис. осіб, решта поховані у німецькій землі.

Катастрофічними були і матеріальні втрати. Окупанти повністю або частково знищили в УРСР 714 міст і селищ міського типу, 28 тис. сіл, 16 тис. 150 промислових підприємств, 27 тис. 725 колгоспів, 32 тис. 930 шкіл, училищ, технікумів, вузів, 10 млн мешканців залишилися без даху над головою. Ворог зруйнував промисловість, повністю знищив, розграбував сільське господарство, залишив виснажені і випалені землі тощо. У цьому зв'язку красномовним є фрагмент статті про німецько-радянську війну, вміщену в

американському тижневику «Saturday Evening Post» 27 січня 1945 р. «Уся ця титанічна боротьба, – підкреслювалось у ній, – перш за все є українською війною. І однією з найбільших жертв цієї республіки, яких навіть не можна виразити у звичайних поняттях, є її втрати в людях... Жодній іншій європейській країні не було заподіяно глибших ран в її містах, в її сільському господарстві, в її населенні».

Оцінюючи людські і матеріальні втрати, важливо, разом з тим, наголосити, що внесок України в перемогу визначався не тільки жертвами, а, насамперед, тим, яку роль відіграла республіка в забезпеченні армії зброєю та іншими засобами боротьби із загарбниками, участю її жителів у бойових діях тощо. Зокрема, за мужність, проявлену в боях, 2,5 млн українців були нагороджені медалями та орденами (із загальної кількості 7 млн нагороджених). 2072 особи або 18,2% удостоєні звання Героя Радянського Союзу (для порівняння: росіян – 71%, білорусів – 3,3%, представників інших сорока національностей – 7,4%). Зі 115 двічі Героїв Радянського Союзу 31 був українцем або уродженцем України. Серед трьох Героїв Радянського Союзу, які удостоїлись цієї нагороди тричі – українець Іван Кожедуб. Український народ дав армії десятки тисяч офіцерів, тисячі генералів, сотні воєначальників високого рангу. Вражаючий факт: із 15-ти фронтів, що діяли на німецько-радянському фронті, більше половини очолювали вихідці з України та українці за походженням. Під час війни або після її закінчення Маршалами Радянського Союзу стали П. Кошовий, І. Кожедуб, А. Єрьоменко, Р. Малиновський, К. Москаленко, П. Рибалко, С. Руденко, В. Судець, С. Тимошенко.

Після звільнення України від німецьких окупантів на її західних теренах спалахнуло запекле протистояння повстансько-підпільного руху та радянської влади, що супроводжувалося обопільним насильством, кривавими ексцесами, численними жертвами і стражданнями, основною причиною яких була репресивна політика сталінського режиму.

На заключному етапі війни відбулося завершення об'єднання українських земель. Реалізуючи далекосяжні геополітичні плани, учасники «Великої Трійки» своєю політикою доконаних фактів стосовно проблеми кордонів заклали фундамент остаточного розв'язання питання

проходження кордону між Україною і Польщею по «лінії Керзона». При цьому вони спирались на історичний прецедент – демаркаційну лінію, запропоновану державами Антанти у 1919 р. для визначення кордонів країн, що постали на руїнах імперій у Східній Європі, яку тоді відхилили і поляки, і більшовики. Важливо підкреслити, що приєднання цих земель до УРСР остаточно відбулося на основі рішень Ялтинської конференції лідерів 3-х держав у лютому 1945 р., а не завдяки реалізації пакту Ріббентропа – Молотова у вересні 1939 р. Де-юре лінія післявоєнного радянсько-польського кордону була встановлена міждержавним договором від 16 серпня 1945 р. При цьому на українському відтинку сусідній державі було передано додатково до річок Буг і Солокія на північ від Рави-Руської територію глибиною до 30 км. Внаслідок такого розмежування на польському боці залишилися Підляшшя, Холмщина, Посяння, Лемківщина.

Угода про перемир'я з Румунією передбачала відновлення кордону, визначеного радянсько-румунською угодою від 28 червня 1940 р. Це означало, що Румунія погоджувалась з поверненням СРСР Бессарабії і Північної Буковини. Ці зміни були зафіксовані у мирному договорі з Румунією, підписаному 10 лютого 1947 р.

Кордони Угорщини встановлювались там, де вони були станом на 1 січня 1938 р. Вона відмовлялась від претензій на Карпатську Україну. А 29 червня 1945 р. у Москві було укладено договір між СРСР і Чехословаччиною про включення Закарпатської України до складу УРСР.

Завершення процесу возз'єднання українських земель в єдиній державі знаменувало закінчення цілої епохи боротьби за єдність, стало доленосним актом надзвичайної ваги в історії України.

Унаслідок остаточного післявоєнного об'єднання споконвічних земель загальна площа території УРСР збільшилась на 110 тис. кв. км і досягла 577 тис. кв. км.

На завершальному етапі війни були створені республіканські наркми закордонних справ і оборони, які, попри цілковите підпорядкування московському центру, безумовно, сприяли зростанню національної самосвідомості українського народу, відчуття себе нацією, що заслуговує на представництво у світовій спільноті. Україна, як одна з держав-переможниць у війні, стала членом міжнародного співтовариства – Організації Об'єднаних Націй. Слід зазначити, що участь України у створенні ООН мала велике

морально-політичне значення та далекосяжні результати. Попри залежність від офіційної Москви, причетність до створення найвідомішої універсальної Організації підвищувало авторитет УРСР і, неминуче, всього українства. Це був своєрідний прорив української дипломатії у нову якість.

Таким чином, Україна, потрапивши в страхотливі жорна воєнного лихоліття, не лише сповна сплатила безмежну і трагічну данину, а й зробила велетенський внесок у Перемогу, яка врятувала українців від фізичного винищення нацистами, переконливо продемонструвала незламну волю народу до свободи та незалежності, велич його національного духу.

27 тисяч пам'ятників та обелісків нагадують про ту жахливу війну у всіх куточках України. Десятки тисяч безіменних та відомих воїнів знайшли останнє місце спочинку у братських могилах по всій Європі та на Далекому Сході.

Світлу пам'ять про тих, хто ціною власного життя захистив світ від «коричневої чуми», кілька поколінь українців зберегли донині.

Лілія ТРОФИМОВИЧ,

кандидат історичних наук, доцент.

*На знімках: битва за Київ;
форсування Дніпра військами Червоної Армії.*

ІННОВАТИКА В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ

Академія сухопутних військ стала переможцем в одній із номінацій VI Міжнародного форуму «Інноватика в сучасній освіті», що завершився у Києві.

Військовий виш було визнано кращим серед вищих навчальних закладів, які були представлені на заході, у номінації «Інновації в освітній діяльності вищого навчального закладу із забезпечення якості освіти» та нагороджено дипломом «За вагомий внесок у формування високопрофесійного військового кадрового потенціалу України».

Окрім того, за особистий творчий внесок і плідну організаторську діяльність з інноваційного розвитку національної освіти було відзначено подякою начальника Академії генерал-лейтенанта Павла Ткачука.

Нагороджували представників навчального закладу перший заступник міністра освіти і науки України Інна Совсун та президент Національної академії педагогічних наук України Василь Кремінь.

Академію на заході представляли підполковник Ігор Хмілевський, майор Василь Левко, працівник ЗС України Микола Литвинко, молодший сержант Катерина Чемес, курсанти Микита Яровий та Едуард Кравченко.

В рамках заходів з презентації Академії сухопутних військ на форумі військовослужбовці навчального закладу провели лекцію на тему «Інноваційні підходи у військово-патріотичному вихованні курсантів Академії сухопутних військ», під час якої було продемонстровано сучасні методики, що активно впроваджуються у виші, з підготовки майбутніх офіцерів та формування високого патріотичного духу у захисників Вітчизни.

Капітан Андрій ПІДЛІСНИЙ

Головний редактор
Ігор МАХНО

Редакційна колегія:
Павло ТКАЧУК
Юрій ГУСАР
Ігор МОСЕЙЧЕНКО

Дизайн та верстка:
Ірина ШАПОВАЛОВА

Думка редакції не завжди збігається з думкою авторів. Відповідальність за достовірність інформації несуть автори. Редакція залишає за собою право використовувати матеріали, редагувати та скорочувати їх на свій погляд. Листи, рукописи, фотоматеріали не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами — лише на сторінках журналу.

При використанні матеріалів посилання на журнал обов'язкове.

Журнал зареєстровано в Міністерстві юстиції України.

Свідоцтво про державну реєстрацію:
серія КВ № 17548-6398Р
від 17.03.2011 року

Адреса редакції:
79012, м. Львів,
вул. Героїв Майдану, 32
E-mail: asvpress@gmail.com
Інтернет: <http://www.asv.gov.ua>

Віддруковано
в друкарні Академії
сухопутних військ
імені гетьмана
Петра Сагайдачного

Обсяг — 6 друк. арк.
Замовлення
№ 81 від 11. 11. 2014 р.
Наклад — 500 прим.

ОФІЦЕР УКРАЇНИ

ЖУРНАЛ АКАДЕМІЇ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК ІМ. ГЕТЬМАНА ПЕТРА САГАЙДАЧНОГО

